



Zuiderstraat 2  
Postbus 272  
8901 BB Leeuwarden  
T (058) 299 48 99  
F (058) 299 47 58

## Voorwaarden

## Friesland Bank Aansprakelijkheidsverzekering voor Bestuurders en Commissarissen CBCA 2010-1

### Inhoudsopgave

|           |                                   |
|-----------|-----------------------------------|
| Artikel 1 | Uw Dekking                        |
| Artikel 2 | Definities                        |
| Artikel 3 | Uitbreidingen                     |
| Artikel 4 | Uitsluitingen                     |
| Artikel 5 | Claims                            |
| Artikel 6 | Verweer en Schikking              |
| Artikel 7 | Verzekerde Som en Allocatie       |
| Artikel 8 | Overige voorwaarden en bepalingen |

### KENNISGEVING

Dit is een claimsmade verzekeringspolis. Dekking krachtens deze polis wordt uitsluitend gegeven met betrekking tot claims die tijdens de **verzekeringstermijn** voor het eerst tegen een **verzekerde** worden ingesteld. De **verzekeraar** heeft geen verplichting om zelf verweer te voeren, maar kan in dat opzicht onder bepaalde omstandigheden eigen initiatieven nemen. De bedragen die betaald moeten worden voor dat **verweer** vormen een onderdeel van de **verzekerde som** die beschikbaar is om veroordelingen of schikkingsbedragen te betalen.

Deze polis is niet bindend voor de **verzekeraar** tenzij het polisblad ondertekend is door een gemachtigde van de **verzekeraar**.

Vetgedrukte woorden hebben een speciale betekenis zoals uiteengezet in het polisblad of in het gedeelte "Definities" hieronder. In het bijzonder hebben ook de woorden "u", "uw", "wij", "onze" en "ons" een speciale betekenis. Gelieve deze polis zorgvuldig te lezen en de dekking ervan met uw verzekeringsagent of assurantietussenpersoon te bespreken

Tegen betaling van de premie en afgaande op de gegevens zoals vermeld in het **aanvraagformulier**, die onderdeel is van en de basis vormt voor deze polis, komen de **verzekeraar** en de **verzekeringnemer** als volgt overeen:

Dit is een claimsmade verzekeringspolis. Dekking krachtens deze polis wordt uitsluitend gegeven met betrekking tot **claims** die tijdens de **verzekeringstermijn** voor het eerst tegen een **verzekerde** worden ingesteld terzake van de navolgende rubrieken.

## ARTIKEL 1

### Uw Dekking: wat wij betalen

- A. Dekking Persoonlijke Aansprakelijkheid **Wij betalen uw:**  
(i) **schade;**  
(ii) **boetes;**  
(iii) **kosten van verweer en onderzoekskosten,** voortvloeiend uit een **claim** ingesteld tegen **u** in verband met een **bestuursfout** begaan als **bestuurder of commissaris of werknemer**, inclusief, maar niet beperkt tot, **claims** ingediend door:
- aandeelhouders;
  - **werknemers;**
  - regelgevende instanties;
  - curatoren;
  - zakenpartners;
  - externe adviseurs of consultants; of
  - andere derden.
- B. Dekking directe en indirecte Aansprakelijkheid **Wij betalen uw:**  
(i) **schade;**  
(ii) **boetes;**  
(iii) **kosten van verweer en onderzoekskosten,** voortvloeiend uit een **claim** ingesteld tegen **u** in verband met een **bestuursfout** die **u** NIET heeft gemaakt, maar waarvoor **u** als **bestuurder of commissaris of werknemer** desalniettemin wettelijk aansprakelijk bent.
- C. Dekking bedrijf **Wij betalen aan het bedrijf:**  
(i) **schade;**  
(ii) **boetes;**  
(iii) **kosten van verweer en onderzoekskosten,** waarvoor het **bedrijf u** rechtsgeldig schadeloos heeft gesteld, voortvloeiend uit een **claim** ingesteld tegen **u** in verband met een **bestuursfout** begaan als **bestuurder of commissaris of werknemer**.  
Iedere betaling door het **bedrijf** aan of ten behoeve van een **verzekerde** terzake van **verlies** van een **verzekerde** wordt, ongeacht de reden van betaling, geacht te hebben plaatsgevonden ten titel van een voorschot. Het **bedrijf** is op straffe van verlies van dekking niet toegestaan hiervan een afwijkende regeling overeen te komen met de **verzekerde** of degene aan wie een betaling wordt gedaan.
- D. Dekking oprichter van het bedrijf **Wij betalen uw:**  
(i) **schade;**  
(ii) **boetes;**  
(iii) **kosten van verweer,** voortvloeiend uit een **claim** ingesteld tegen **u** in verband met een **bestuursfout** begaan in de hoedanigheid van **oprichter van het bedrijf**.
- E. Dekking rehabilitatiekosten **Wij betalen uw rehabilitatiekosten** voortvloeiend uit een claim gedekt onder A, B, C of D.
- F. Dekking onderzoekskosten **Wij betalen uw onderzoekskosten** voortvloeiend uit een **onderzoek**.
- G. Verzekeringsdekking echtgenoten en erfgenamen **Wij betalen uw:**  
(i) **schade;**  
(ii) **boetes;**  
(iii) **kosten van verweer en onderzoekskosten,**
- voortvloeiend uit een **claim** die wordt ingediend tegen de boedel, erven, wettelijke vertegenwoordiger of rechtverkrijgende van **u**, als ware deze ingediend tegen **u**, of
  - voortvloeiend uit een **claim** die wordt ingesteld tegen **uw** echtgeno(o)t(e), of wettig erkende geregistreerde partner, welke voortvloeit uit een daad, **bestuursfout** of verzuim van **u**, als ware deze ingediend tegen **u**.

## ARTIKEL 2

### Definities

- 2.1 Aansprakelijkheid oprichter van het bedrijf Betekent een **bestuursfout**, gemaakt tijdens het oprichtingsproces, of resulterend in de ondeugdelijke oprichting van de **verzekeringnemer**, een **dochtermaatschappij** van het **bedrijf**, of een andere entiteit die een **dochtermaatschappij** van het **bedrijf** zou zijn geworden als er niet een dergelijke **bestuursfout** zou zijn gemaakt.
- 2.2 Aanvraagformulier Betekent ieder ondertekend aanvraagformulier, de daarbij behorende bijlagen en alle overige informatie die aan **ons** ter beschikking is gesteld in verband met de acceptatie van deze polis, daaronder begrepen informatie die ten aanzien van het **bedrijf** in openbare registers is vermeld.

|      |                           |  |
|------|---------------------------|--|
| 2.3  | Bedrijf                   | Betekent <b>verzekeringnemer</b> of een <b>dochtermaatschappij</b> .   |
| 2.4  | Belangrijke wijziging     | Betekent één van de volgende gebeurtenissen:<br>(i) de <b>verzekeringnemer</b> fuseert met, of verkoopt al haar activa aan een andere persoon of rechtspersoon, of groep van personen en/of rechtspersonen die gezamenlijk optreden; of<br>(ii) een persoon of rechtspersoon, of groep van personen en/of rechtspersonen die samenwerkend meer dan 50% van het stemrecht verwerft op de aandelen van de <b>verzekeringnemer</b> of het recht verwerft op de benoeming van <b>bestuurders of commissarissen</b> ; of<br>(iii) het faillissement, surseance, onderbewindstelling of de liquidatie van de <b>verzekeringnemer</b> .   |
| 2.5  | Bestuurder of Commissaris | Betekent:<br>(i) een natuurlijk persoon, die als bestuurder of commissaris van het <b>bedrijf</b> benoemd of verkozen is, overeenkomstig het toepasselijk recht; of<br>(ii) een natuurlijk persoon die, niet benoemd of verkozen als bestuurder van het <b>bedrijf</b> , daden van bestuur verricht en die als gevolg van het verrichten van die daden persoonlijk aansprakelijk is als ware hij bestuurder of daarmee gelijk te stellen leidinggevende functionaris; of<br>(iii) een natuurlijk persoon, die als statutair bestuurder van een management vennootschap benoemd is, indien en voor zover deze rechtspersoon directie voert over het <b>bedrijf</b> .  |
| 2.6  | Bestuursfout              | Betekent een feitelijke of beweerde niet-nakoming van een verplichting, vertrouwensbreuk, nalatigheid, fout, onjuiste voorstelling van zaken, misleiding, laster, verzuim, <b>fout in de arbeidssfeer</b> of andere daad door een <b>bestuurder of commissaris, oprichter van het bedrijf of werknemer</b> , in een dergelijke functie en in de leiding van het <b>bedrijf</b> , of een andere zaak geclaimd tegen een dergelijke <b>verzekerde</b> enkel en alleen vanwege die hoedanigheid.  |
| 2.7  | Boetes                    | Betekent verzekerbare administratiefrechtelijke en strafrechtelijke boetes, die aan <b>u</b> door een overheidsinstantie of een regelgevende instantie worden opgelegd en die <b>u</b> wettelijk verplicht bent te betalen terzake van <b>uw bestuursfout</b> of de <b>bestuursfout</b> veroorzaakt door een ander mits daartegen met <b>ons</b> voorafgaand en schriftelijk akkoord geen rechtsmiddelen zijn aangewend.<br>Onder " <b>Boetes</b> " wordt niet verstaan boetes die voortvloeien uit niet-nakoming van wet en regelgeving terzake van belastingen, retributies en heffingen.  |
| 2.8  | Claim                     | Betekent:<br>(i) een schriftelijk tot uitdrukking gebrachte aanspraak van ieder ander dan het <b>bedrijf</b> , waarbij van <b>u</b> betaling van een geldbedrag of een andere veroordeling wordt gevorderd;<br>(ii) een civiele, strafrechtelijke, administratiefrechtelijke of arbitrale procedure waarin <b>u</b> op <b>uw</b> wettelijke verplichting wordt aangesproken;<br>(iii) uitsluitend met betrekking tot rubriek F van de clausule " <i>Uw dekking</i> ", de kennisgeving aan <b>u</b> dat een <b>onderzoek</b> is ingesteld waarbij <b>uw</b> rol in <b>uw</b> verzekerde hoedanigheid betrokken is.  |
| 2.9  | Dochtermaatschappij       | Betekent een vennootschap, waarin de <b>verzekeringnemer</b> , hetzij direct dan wel indirect middels één of meer van haar dochtermaatschappijen:<br>(i) een meerderheid bezit in het geplaatste stemgerechtigde aandelenkapitaal; of<br>(ii) het recht heeft om een meerderheid van de leden van de raad van bestuur te benoemen of te ontslaan; of<br>(iii) op basis van een overeenkomst met de andere aandeelhouders of leden, een meerderheid van het stemrecht kan uitoefenen.<br><br>Tevens wordt onder dochtermaatschappij verstaan:<br>(i) een vennootschap die dochtermaatschappij wordt gedurende de <b>verzekeringstermijn</b> , mits voldaan is aan het bepaalde in deze polis; of<br>(ii) een rechtspersoon die een dochtermaatschappij was op het tijdstip dat de daadwerkelijke of vermeende <b>bestuursfout</b> plaatsvond ook al is deze geen dochtermaatschappij op het tijdstip dat er een <b>claim</b> wordt ingesteld. |
| 2.10 | Fout in de arbeidssfeer   | Betekent aan dienstverband gerelateerde:<br>(a) wederrechtelijke beëindiging van een dienstverband;<br>(b) wederrechtelijk verzuim om iemand aan te nemen of een promotie te geven;<br>(c) misleidende voorstelling van zaken of negatieve publiciteit;<br>(d) wederrechtelijke discriminatie;<br>(e) seksuele intimidatie, samenspanning of andere wederrechtelijke vormen van lastigvallen op de werkplek;<br>(f) laster;<br>(g) wraakneming;<br>(h) wederrechtelijk toebrengen van geestelijke schade, gepleegd of beweerdelijk gepleegd tegen een <b>werknemer</b> en gerelateerd aan die <b>werknemer's</b> voormalige, huidige of toekomstige dienstverband in het <b>bedrijf</b> .  |
| 2.11 | Kosten van verweer        | Betekent redelijke en noodzakelijke honoraria, kosten en uitgaven, met instemming van <b>ons</b> gemaakt, in verband met een tegen <b>u</b> ingestelde <b>claim</b> , niet zijnde <b>onderzoekskosten</b> .  |
| 2.12 | Onderzoek                 | Betekent een officieel ingesteld onderzoek door de overheid of een regelgevende instantie naar de aangelegenheden van het <b>bedrijf</b> (niet zijnde een algemeen onderzoek in de bedrijfstak) dat gericht is op <b>uw</b> handelwijze in <b>uw</b> functie als <b>bestuurder of commissaris</b> of <b>oprichter van het bedrijf</b> , ook als dat er niet op gericht is <b>u</b> wettelijk aansprakelijk te stellen.   |
| 2.13 | Onderzoekskosten          | Betekent redelijke en noodzakelijke honoraria en onkosten die <b>u</b> maakt met <b>onze</b> voorafgaande schriftelijke toestemming in verband met een <b>onderzoek</b> , anders dan honorarium of andere overheadkosten van <b>u</b> of het <b>bedrijf</b> .  |

- 2.14 Oprichter van het bedrijf Betekent een natuurlijk persoon niet zijnde een externe adviseur of andere persoon die normaliter uit hoofde van hun beroep bedrijven oprichten, die:
- (i) handelde of handelt namens de **verzekeringnemer** met de intentie om de **verzekeringnemer** op te richten; en
  - (ii) **bestuurder, commissaris of werknemer** is, of, in het geval van ondeugdelijke oprichting, die voorbestemd was door de **verzekeringnemer** om **bestuurder of commissaris of werknemer** van een dergelijke **dochtermaatschappij** te worden.
- 2.15 Rehabilitatiekosten Betekent de redelijke en noodzakelijke honoraria en uitgaven voor externe public relations die **u** met de voorafgaande schriftelijke toestemming van **ons** maakt, teneinde schade aan **uw** reputatie te verminderen voor zover die voortvloeit uit een gedekte **claim** (zoals die schade objectief vastgesteld kan worden op grond van rapportage in de media of van andere openbaar beschikbare informatie van derden).
- 2.16 Schade Betekent de schade en kosten waarvoor **u** wettelijk aansprakelijk bent jegens een derde (a) voortvloeiend uit een gedekte **claim** en (b) ingevolge een veroordeling of een schikking die met **onze** voorafgaande goedkeuring tot stand is gekomen via met **onze** voorafgaande goedkeuring gevoerde onderhandelingen.
- Onder "**Schade**" worden niet verstaan **boetes**.
- 2.17 U en Uw Betekent respectievelijk en gezamenlijk een natuurlijk persoon die voldoet aan de definitie van "**verzekerde**", hieronder. De term "**uw**" betekent behorend bij of betrekking hebbend op **u**.
- 2.18 Uitlooptermijn Betekent de extra periode voor zover die, ingevolge het bepaalde onder "*Uitbreidingen: welke aanvullende dekking wij geven*" van toepassing is, aansluitend aan de datum waarop de verzekeringspolis eindigt, gedurende welke **ons** schriftelijk kennis kan worden gegeven van een **claim** die tijdens deze extra periode voor de eerste maal tegen een **verzekerde** wordt ingesteld terzake van een **bestuursfout** die plaatsvond voor het einde van de **verzekeringstermijn** en die ook overigens door deze polis wordt gedekt.
- 2.19 Verlies Betekent **schade, boetes, kosten van verweer, onderzoekskosten en rehabilitatiekosten**.
- "**Verlies**" omvat niet:
- (i) sancties die geen **boetes** zijn;
  - (ii) belastingen, heffingen en retributies;
  - (iii) aan dienstbetrekking gerelateerde schadeloosstellingen, uitkeringen of afvloeiingsregelingen;
  - (iv) de kosten die gemaakt moeten worden om te voldoen aan een veroordeling of met **onze** voorafgaande instemming tot stand gekomen schikking, strekkend tot een andere verplichting dan de verplichting tot betaling van geld;
  - (v) zaken die rechtens onverzekerbaar zijn.
- 2.20 Verzekerde Betekent een:
- (i) voormalige, huidige of toekomstige **bestuurder of commissaris**; of
  - (ii) **oprichter van het bedrijf**; of
  - (iii) **werknemer**, maar alleen indien en voor zover de **werknemer** medegedaagde is naast een **bestuurder of commissaris of oprichter van het bedrijf**; of
  - (iv) echtgeno(o)t(e), wettig erkende geregistreerde partner, erfgenaam, wettelijk vertegenwoordiger of rechtverrijvende van (i), (ii) of (iii), maar alleen voor zover die gehandeld hebben in de genoemde hoedanigheid en alleen met betrekking tot rubriek G van de clausule "*Uw dekking*".
- "**Verzekerde**" omvat niet accountants, curatoren, bewindvoerders, vereffenaars, feitelijk leidinggevenden die handelen op verzoek van of namens (hypothecaire) schuldeisers en soortgelijke door derden benoemde personen al dan niet in dienst van het **bedrijf**.
- 2.21 Werknemer Betekent een voormalige, huidige of toekomstige, full-time, part-time, seizoensgebonden of tijdelijke werknemer van het **bedrijf**.
- 2.22 Wij, ons of onze "**Wij**" en "**ons**" betekenen de **verzekeraar**, en "**onze**" betekent behorend bij of betrekking hebbend op de **verzekeraar**.

### ARTIKEL 3

#### Uitbreidingen: welke aanvullende dekking wij geven

- 3.1 Nieuwe dochtermaatschappijen De definitie van **dochtermaatschappij** omvat mede iedere vennootschap die door de **verzekeringnemer** tijdens de **verzekeringstermijn** is opgericht of verworven, hetzij direct dan wel indirect middels één of meer van haar **dochtermaatschappijen**.
- De polis geeft automatisch dekking aan een vennootschap die tijdens de **verzekeringstermijn** een **dochtermaatschappij** wordt, indien de netto omzet minder bedraagt dan 50% van de totale netto omzet van het **bedrijf** onmiddellijk voorafgaande aan de ingangsdatum van deze polis, met uitzondering van een nieuwe **dochtermaatschappij** in de Verenigde Staten van Amerika of onderdeel daarvan.
- Iedere nieuwe **dochtermaatschappij** die buiten de hierboven gestelde criteria valt dient binnen 90 dagen nadat deze vennootschap een **dochtermaatschappij** is geworden aangemeld te worden. Indien **verzekeringnemer** dat verzoekt zullen **wij** naar eigen inzicht beoordelen op welke voorwaarden en tegen welke premie **wij** bereid zijn dekking te verlenen.
- Tenzij anders overeengekomen, zal deze uitbreiding ten aanzien van een **verzekerde** van een **dochtermaatschappij** uitsluitend dekking bieden voor een **bestuursfout** gepleegd gedurende de tijd dat de vennootschap een **dochtermaatschappij** was van de **verzekeringnemer**.

Op schriftelijk verzoek van de **verzekeringnemer** kunnen **wij** na onderzoek en beoordeling van het uitgebreidere risico, naar eigen inzicht beoordelen of **wij** dekking zullen verlenen voor een **bestuursfout** gepleegd voorafgaande aan het tijdstip dat de vennootschap een **dochtermaatschappij** van de **verzekeringnemer** werd.

- 3.2 Automatische uitlooptermijn  
Indien **u** of **wij** de polis niet wensen voort te zetten, heeft **u** het recht:  
(a) op een **uitlooptermijn** van 12 maanden, zonder een aanvullende premie te betalen; en  
(b) om een aanvullende **uitlooptermijn** bij te verzekeren voor een maximumperiode van 36 maanden volgend op het einde van de hiervoor onder (a) genoemde periode van 12 maanden, tegen betaling van een aanvullende premie van 25% van de volledige jaarpremie voor elk bij te verzekeren **uitlooptermijn** van 12 maanden.  
Het recht op (a) en (b) zal echter niet bestaan, indien (x) er een **belangrijke wijziging** plaats heeft gehad gedurende de **verzekeringstermijn**; (y) de polis is beëindigd tengevolge van het niet betalen van de premie; of (z) de **verzekeringnemer** deze polis heeft voortgezet of vervangen door een andere polis die voorziet in een Bestuurders- en Commissarissen aansprakelijkheidsdekking of soortgelijke aansprakelijkheidsdekking.  
Het recht onder (b) om de **uitlooptermijn** met meer dan 12 maanden uit te breiden vervalt indien de schriftelijke kennisgeving van die keuze en de verschuldigde aanvullende premie niet door **ons** is ontvangen binnen 30 dagen na de datum waarop de **verzekeringstermijn** eindigt.  
De aanvullende premie voor de **uitlooptermijn** zal volledig verdiend zijn bij aanvang van de **uitlooptermijn** en is alsdan direct opeisbaar. De **uitlooptermijn** is niet opzegbaar.
- 3.3 Uitlooptermijn belangrijke wijziging  
Als zich een **belangrijke wijziging** voordoet, heeft **u** het recht om een **uitlooptermijn** bij te verzekeren tegen betaling van een aanvullende premie van 25% van de volledige jaarpremie voor elke periode van 12 maanden **uitlooptermijn**, waarbij de **uitlooptermijn** maximaal 60 maanden kan bedragen.  
Het in dit artikel bedoelde recht komt te vervallen indien de kennisgeving van de keuze tot uitoefening daarvan, tezamen met de betaling van de verschuldigde premie, niet binnen 60 dagen na de datum van de **belangrijke wijziging** en bovendien niet later dan 30 dagen na afloop van de **verzekeringstermijn**, door **ons** is ontvangen.
- 3.4 Aanvullende uitlooptermijn voor voormalige bestuurders & commissarissen  
Indien deze polis niet wordt voortgezet en niet wordt vervangen door een andere polis die voorziet in een Bestuurders- en Commissarissen aansprakelijkheidsdekking of soortgelijke aansprakelijkheidsdekking, zal een **bestuurder of commissaris** die, voor het einde van de **verzekeringstermijn**, niet meer binnen de definitie van **bestuurder of commissaris** valt wegens elke andere reden dan de ontzegging van de bevoegdheid als bestuurder op te treden, automatisch gerechtigd zijn tot een **uitlooptermijn** van 72 maanden zonder extra premie verschuldigd te zijn.

#### ARTIKEL 4

##### Uitsluitingen: welke dekking wij niet geven

**Wij** zullen niet gehouden zijn tot schadeloosstelling terzake van **verlies** in verband met een **claim** onder deze polis:

- 4.1 Handwijze  
Voortvloeiend uit, gebaseerd op of toe te rekenen aan:  
(a) inkomen of voordeel waarop **u** rechtens geen aanspraak heeft;  
(b) strafbaar, frauduleus, opzettelijk of kwaadwillig handelen of nalaten van, dan wel opzettelijke of bewuste wetsovertreding door **u**,  
maar alleen als:  
(i) het vorengaande is vastgesteld middels een in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arbitrale uitspraak; of  
(ii) **u** het vorengaande mondeling of schriftelijk toegeeft.
- 4.2 Bekende feiten, omstandigheden en eerdere claims  
Voortvloeiend uit, gebaseerd op of toe te rekenen aan:  
(a) daadwerkelijke of beweerde feiten of omstandigheden, voorafgaand aan de ingangsdatum van deze polis, waarvan een **verzekerde** redelijkerwijs mag verwachten dat zij aanleiding zouden kunnen geven tot een **claim**; of  
(b) een voor de ingangsdatum van deze polis reeds aanhangige of gevoerde procedure of ingestelde **claim**, dan wel een procedure of **claim** die gebaseerd is op dezelfde of nagenoeg dezelfde feiten als gesteld worden in die aanhangige of gevoerde procedure of ingestelde **claim**.
- 4.3 Lichamelijk letsel & zaakschade  
Terzake van lichamelijk letsel, ziekte, dood, immateriële schade (met dien verstande dat immateriële schade voortvloeiend uit een **fout in de arbeidssfeer** niet uitgesloten is); dan wel terzake van schade aan, vernietiging van en verlies van zaken.
- 4.4 Toepassing uitsluitingen  
Voor de toepassing van bovengenoemde uitsluitingen zal een **bestuursfout** van een **verzekerde** niet worden toegerekend aan een andere **verzekerde**.

#### ARTIKEL 5

##### Claims: hoe en wanneer dienen ze te worden gemeld

##### Wat dient u te doen bij ontdekking van een claim?

- 5.1 Kennisgeving en de rapportage van claims  
**U** dient, als voorwaarde voor het bestaan van **onze** verplichtingen onder deze polis, binnen de **verzekeringstermijn** of voor zover die van toepassing is de **uitlooptermijn** aan **ons** schriftelijk bericht te geven van een **claim** die tegen **u** is ingesteld zodra dit praktisch mogelijk is en, als deze voor het eerst werd ingesteld binnen 30 dagen na het einde van de **verzekeringstermijn** of de **uitlooptermijn**, in elk geval niet later dan 30 dagen na de datum waarop deze **claim** voor het eerst tegen **u** werd ingesteld. Alle kennisgevingen moeten schriftelijk plaatsvinden, correct worden geadresseerd en per post aan **ons** worden verzonden naar het adres dat op het Polisblad wordt genoemd. Zij dienen een verwijzing naar het polisnummer te omvatten dat op het Polisblad staat.

De datum van ter post bezorging zal de datum zijn waarop kennis is gegeven en het bewijs van verzending per post zal voldoende bewijs van verzending vormen.

**Wat dient u te doen bij ontdekking van omstandigheden die aanleiding zouden kunnen geven tot een claim?**

- 5.2 Omstandighedenmelding Indien **u** zich gedurende de **verzekeringstermijn** van omstandigheden bewust wordt waarvan **u** redelijkerwijs verwacht dat die aanleiding kunnen geven tot een **claim**, kunt **u ons** schriftelijk over die omstandigheden informeren. Indien **wij** een dergelijke melding van omstandigheden accepteren en **u ons** tevens de redenen meedeelt waarom **u** een **claim** verwacht, samen met de volledige details met betrekking tot de data en betrokken personen, zullen **wij** een **claim**, die vervolgens tegen **u** wordt ingesteld en die toe te rekenen is aan, voortvloeit uit, of gebaseerd is op die omstandigheden, behandelen alsof die **claim** aan **ons** was gemeld op het tijdstip waarop **u ons** voor het eerst hierover heeft geïnformeerd.

**Wat indien twee of meer claims op elkaar lijken?**

- 5.3 Verwante claims **Claims** die voortvloeien uit, gebaseerd zijn op of toe te rekenen zijn aan:  
(a) **bestuursfouten** die dezelfde zijn, met elkaar verband houden of doorlopend gemaakt worden; of  
(b) **bestuursfouten** die berusten op een gemeenschappelijke kern van feiten, zullen voor de toepassing van deze polis worden beschouwd als een enkele **claim**, ongeacht of er bij dergelijke **claims** dezelfde of andere eisers, **verzekerden** of gronden voor een rechtsvordering betrokken zijn.

Indien **u** een **claim** aan **ons** meldt zoals vereist in deze polis, dan zullen **wij** een later ingediende **claim** (x) voortvloeiend uit of gebaseerd op of toe te rekenen aan feiten gesteld in de eerder ingediende **claim**, of (y) waarin een **bestuursfout** wordt aangevoerd die hetzelfde is als, of gerelateerd is aan, een **bestuursfout** die in de eerder gerapporteerde **claim** is aangevoerd, behandelen alsof de latere **claim** aan **ons** was gemeld op het tijdstip waarop **u** de eerdere **claim** meldde.

## ARTIKEL 6

**Verweer en Schikking: hoe gaat dat in zijn werk?**

- 6.1 Verweer voeren **Wij** hebben geen verplichting om tegen een **claim** verweer te voeren, maar **u** en het **bedrijf** dienen tegen iedere **claim** verweer te voeren en dienen iedere **claim** te betwisten. **Wij** kunnen echter schriftelijk te kennen geven om direct betrokken te willen zijn bij het door **u** en het **bedrijf** te voeren verweer en de afwikkeling van een **claim**. **Wij** hebben bovendien het recht een coördinerend raadsman aan te stellen of aan te wijzen die **uw** belangen zal behartigen voor zover **uw** eventuele tegenstrijdige belangen zich daartegen niet verzetten, indien de benoeming van zo'n raadsman naar **ons** oordeel aangewezen is om dubbel werk te voorkomen of de kwaliteit of eenduidigheid van het te voeren verweer te bevorderen. De kosten daaraan verbonden zullen **wij** voorschieten en gelden eveneens als **kosten van verweer**. **U** blijft in dat geval gerechtigd om bijgestaan te blijven door een eigen raadsman ter behartiging van een eventueel tegenstrijdig belang of ter bewaking van een juiste vertegenwoordiging van **uw** eigen positie. Voor zover **wij** niet zelf opdracht hebben gegeven, zullen **wij**, zoals hieronder is aangegeven **uw kosten van verweer** en **onderzoekskosten** voorschieten, doch **wij** behouden **ons** het recht voor om niettemin volledig in een dergelijke verweer te participeren en iedere discussie of onderhandelingen met betrekking tot een schikking bij te wonen. In alle gevallen dienen **u** en het **bedrijf**, op eigen kosten, alle redelijke medewerking aan **ons** te verlenen en alle redelijke maatregelen te treffen om de gevolgen van een **claim** te minimaliseren.
- 6.2 Voorschieten van kosten van verweer en onderzoekskosten **Wij** zullen gedekte **kosten van verweer**, **onderzoekskosten** en **rehabilitatiekosten** gemaakt uit hoofde van de **claim** voorafgaand aan de definitieve uitspraak voorschieten, al naar gelang zij zich voordoen. **Wij** zullen echter geen **kosten van verweer**, **onderzoekskosten** of **rehabilitatiekosten** voorschieten indien **wij** dekking hebben afgewezen, of indien een dergelijk voorschot de **verzekerde som** of een van toepassing zijnde sublimiet zou overschrijden. Indien er geen overeenstemming tussen **u** en **ons** kan worden bereikt over het bedrag van de voor te schieten **kosten van verweer**, **onderzoekskosten** of **rehabilitatiekosten**, zullen **wij** dergelijke **kosten van verweer**, **onderzoekskosten** of **rehabilitatiekosten** voorschieten, waarvan **wij** zullen bepalen dat ze redelijk en billijk zijn, totdat er uit hoofde van deze polis een ander bedrag wordt overeengekomen of bepaald. **Wij** behouden **ons** het recht voor dergelijke voorschotten te verhalen indien, en voor zover er later wordt vastgesteld dat **u** of het **bedrijf** geen recht heeft op een dergelijke betaling.
- 6.3 Faillissement verzekeringnemer of bedrijf Indien de **verzekeringnemer** of een betrokken **bedrijf** failliet is, zullen **wij** als rechtstreeks opdrachtgever gaan fungeren van diegenen die met toestemming van **ons** namens **u** zijn ingeschakeld bij de behandeling van een **claim**. De aanspraak tot vergoeding van **uw kosten van verweer**, **onderzoekskosten** of **rehabilitatiekosten** is vanaf dat moment beperkt tot het recht de werkzaamheden die als **kosten van verweer**, **onderzoekskosten** of **rehabilitatiekosten** gedekt zijn, verschaft te krijgen in **onze** opdracht.
- 6.4 Schikking Als voorwaarde voor **onze** betalingsverplichting onder deze polis zal een **verzekerde** zich, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van **ons**, ervan onthouden aansprakelijkheid te erkennen of te aanvaarden, een schikking te treffen, akkoord te gaan met de vastlegging daarvan in een vonnis, dan wel, **kosten van verweer**, **onderzoekskosten** of **rehabilitatiekosten** te maken. Alleen die schikkingen, vonnissen tot vastlegging van een schikking, **kosten van verweer**, **onderzoekskosten** en **rehabilitatiekosten** waarmee **wij** hebben ingestemd zijn verhaalbaar onder de condities van deze polis. **Onze** instemming zal niet op onredelijke gronden worden onthouden. **Wij** kunnen een **claim** onderzoeken, er onderhandelingen over voeren en met de schriftelijke instemming van de **verzekerde** (die niet op onredelijke gronden zal worden onthouden) schikken.

- 6.5 Subrogatie en verhaal Indien **wij** een betaling krachtens deze polis verrichten, zijn **wij** gesubrogeerd tot het beloop van die betaling in al **uw** verhaalsrechten en zullen **wij** in **uw** naam gerechtigd zijn dergelijke rechten geldend te maken. **U** en het **bedrijf** zullen **ons** de nodige en redelijkerwijs benodigde assistentie verlenen en zullen alles doen dat nodig is om rechten zeker te stellen, daaronder tevens begrepen het tekenen van documenten die noodzakelijk zijn voor **ons** om in **uw** naam een procedure te voeren. **U** en het **bedrijf** zullen niets doen dat afbreuk doet aan die rechten. Het bedrag dat verhaald kan worden en uitstijgt boven **onze** totale uitkering onder deze polis zal aan **u** worden vergoed onder aftrek van de verhaalkosten.

**Wij** zullen echter **ons** recht van subrogatie niet tegen een andere **verzekerde** uitoefenen tenzij een dergelijke **verzekerde** winst of een voordeel heeft behaald als beschreven in sub (a) van de "Uitsluitingen, Handelwijze", of heeft gehandeld als beschreven in sub (b) van de "Uitsluitingen, Handelwijze".

## ARTIKEL 7

### Verzekerde Som en Allocatie

- 7.1 Verzekerde Som Het totale bedrag verschuldigd door **ons** uit hoofde van deze polis voor alle **verlies** van alle **verzekerden** (de voor vergoeding onder deze polis in aanmerking komende door een **bedrijf** aan een **verzekerde** te verstrekken schadeloosstelling daaronder begrepen) krachtens alle verzekeringsdekkingen tezamen, zal de **verzekerde som** niet overschrijden.

Een eventueel van toepassing zijnde **uitlooptermijn** zal het totale bedrag dat moet worden betaald door **ons** krachtens deze polis niet verhogen, noch is dit het geval bij de periode van 30 dagen voor de melding van **claims** krachtens clausule "Wat dient u te doen bij ontdekking van een claim?", hierboven.

Verder vormen de sublimieten genoemd op het Polisblad het maximum van **onze** aansprakelijkheid krachtens deze polis terzake van respectievelijk **onderzoekskosten**, **rehabilitatiekosten**, **aansprakelijkheid oprichter van het bedrijf** en **boetes**. Deze te betalen bedragen zijn onderdeel van de **verzekerde som** en de daarvoor geldende sublimieten zullen niet als aparte verzekerde som boven de **verzekerde som** gelden.

- 7.2 Allocatie Als een **claim** zowel gedekte als niet gedekte zaken onder deze polis betreft, zal een behoorlijke en redelijke allocatie van het **verlies** worden vastgesteld tussen de **verzekeringnemer**, die terzake is gemachtigd mede namens de **verzekerden** op te treden, en **ons**, rekening houdend met de betreffende juridische en financiële risico's die toe te schrijven zijn aan gedekte en niet gedekte zaken onder deze polis. **U** zult daarbij de nodige maatregelen nemen om een gemaakte of te maken afspraak juist uitvoering te kunnen geven. De hiervoor genoemde machtiging eindigt met het faillissement van de **verzekeringnemer**.

## ARTIKEL 8

### Overige Voorwaarden en Bepalingen

- 8.1 Verklaringen aanvraagformulier Bij het toekennen van dekking aan **u**, gaan **wij** af op het **aanvraagformulier** dat de basis voor de te verlenen dekking vormt en dat zal worden beschouwd als opgenomen in en een onderdeel vormend van deze polis.
- Echter, bij het bepalen van de vraag of er dekking bestaat voor een **claim** die tegen **u** wordt ingediend, zal in verband met de beoordeling van de juistheid en volledigheid van het **aanvraagformulier**, de wetenschap die een andere **verzekerde** had niet aan **u** worden toegerekend.
- 8.2 Uitloop belangrijke wijzigingen Indien er zich tijdens de **verzekeringstermijn** een **belangrijke wijziging** voordoet, dan zal de dekking van deze polis alleen van toepassing zijn op **bestuursfouten** die gemaakt zijn voorafgaand aan de datum waarop de **belangrijke wijziging** plaats vindt. Deze dekking zal van kracht zijn tot aan de eerstkomende vervaldatum.
- 8.3 Emissie van effecten Indien tijdens de **verzekeringstermijn** het **bedrijf** besluit om:
- (a) haar effecten ondershands of openbaar aan te bieden in welke jurisdictie dan ook; of
  - (b) deze te laten noteren aan een beurs of in een markt waar haar effecten nog niet werden verhandeld, dan (x) dient, zodra deze informatie openbaar verkrijgbaar is, het **bedrijf ons** in het bezit te stellen van iedere prospectus of ieder ander document dat in verband met die notering of beursgang wordt gepubliceerd en ieder document dat gedeponneerd moet worden bij beurzen, markten of bij toezichthoudende instanties of overheden die, geheel of gedeeltelijk toezicht houden op die notering of beursgang en (y) hebben **wij** het recht om de voorwaarden en condities van deze polis tussentijds of per de voortzettingsdatum te wijzigen en/of een aanvullende premie te eisen, voor zover **wij** dit redelijkerwijs nodig achten met het oog op deze verhoging van het risico.
- Voorts zal de dekking voor alle **verzekerden** onder deze polis bij een wijziging zoals hierboven omschreven uitsluitend geschieden onder voorwaarde dat de **verzekeringnemer** de door **ons** vereiste aanvullende premie tijdig heeft voldaan.
- 8.4 Kosten van primair gedekt De dekking onder deze polis strekt primair tot vergoeding van **kosten van verweer** en **onderzoekskosten** en **wij** hebben derhalve het recht geen uitkering terzake van **verlies** te doen, voor zover **wij** naar eigen inzicht menen nog gelden gereserveerd te moeten houden in verband met te verwachten **kosten van verweer** en **onderzoekskosten**.
- 8.5 Volgorde van betalingen In het geval van een **verlies** dat gedekt is onder deze polis hanteren **wij** de volgende volgorde van betaling:
- (a) **wij** vergoeden eerst aan de **verzekerden** het **verlies**, voor zover dat bestaat uit **kosten van verweer** en **onderzoekskosten**;
  - (b) niet eerder dan dat **wij** naar **ons** redelijk oordeel hebben vastgesteld dat geen vergoeding als bedoeld onder (a) verschuldigd is vergoeden **wij** vervolgens aan de **verzekerden** het overige **verlies** dat is gedekt in de rubrieken A tot en met G van de clausule "Uw dekking", met uitzondering van rubriek C;

(c) niet eerder dan dat vastgesteld is dat geen vergoeding als bedoeld onder (a) of (b) verschuldigd is, kunnen **wij** met betrekking tot het resterende saldo van de **verzekerde som** op specifiek schriftelijk verzoek van degene die de voorzitter van het bestuur van **verzekeringnemer** is of, na faillissement of liquidatie, als laatste was, al naar gelang de strekking van dat verzoek, wel of niet overgaan tot uitbetaling van gedekte **schade** waarvoor dekking kan bestaan van het **bedrijf** onder rubriek C "Dekking bedrijf" van de clausule "Uw dekking".

In het geval **wij** ingevolge het bepaalde onder (c) niet overgaan tot uitbetaling aan een **bedrijf**, dan zullen **wij** op de manier zoals omschreven in de schriftelijke instructies van de (voormalig) voorzitter van het bestuur van **verzekeringnemer** uitbetalen aan een **bedrijf** of ten behoeve van een **verzekerde** voor zover een aanspraak op dekking bestaat overeenkomstig het bepaalde in deze polis.

Faillissement of insolventie van een **bedrijf** of **verzekerde** zal **ons** niet vrijstellen van **onze** verplichtingen tot betaling van gedekt **verlies** conform deze "Volgorde van betalingen".

- 8.6 Voortzetting en beëindiging  
Deze polis is geldig gedurende de **verzekeringstermijn** als vermeld op het Polisblad of het laatst afgegeven polisaanhangsel en zal, aan het einde van een dergelijke **verzekeringstermijn** en elke volgende **verzekeringstermijn**, automatisch worden verlengd voor een nieuwe **verzekeringstermijn** van 12 maanden; zowel de **verzekeringnemer** als de **verzekeraar** heeft het recht deze polis te beëindigen door de andere partij een schriftelijke opzegging te doen toekomen niet later dan 2 maanden voorafgaand aan het einde van de huidige **verzekeringstermijn**. Indien een van de partijen dit recht uitoefent, zal de polis aan het einde van een dergelijke **verzekeringstermijn** worden beëindigd tenzij de uitoefenende partij de beëindiging herroept vóór het einde van de **verzekeringstermijn**.
- 8.7 Andere verzekering  
Tenzij voor zover rechtens anders is vereist, geldt de dekking die onder deze polis wordt verleend als excedent boven de dekking die wordt verleend onder een andere verzekering voor zover die van kracht is of dat zou zijn geweest indien deze polis niet zou hebben bestaan.
- 8.8 Machtiging  
De **verzekeringnemer** is gemachtigd te handelen namens iedere **verzekerde** met betrekking tot de uitoefening van al hun rechten en de vervulling van al hun plichten krachtens deze polis. Deze machtiging eindigt met het faillissement van de **verzekeringnemer**.
- 8.9 Overdracht  
Deze polis en een recht daaronder is niet overdraagbaar zonder **onze** voorafgaande schriftelijke toestemming.
- 8.10 Oplossing van geschillen  
Alle geschillen voortvloeiend uit of in verband met deze overeenkomst, dan wel nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg mochten zijn, daaronder begrepen iedere wijziging of voortzetting daarvan zullen, bij uitsluiting van iedere andere rechter, worden beslecht door arbitrage naar de regelen des rechts te Rotterdam door drie arbiters volgens het reglement van het Nederlands Arbitrage Instituut, zoals dit van kracht zal zijn op het moment dat het geschil aanhangig wordt gemaakt.
- 8.11 Toepasselijk recht  
Deze polis en alle daarmee samenhangende rechten en verplichtingen van de betrokkenen zullen in alle opzichten door Nederlands recht worden beheerst.
- 8.12 Definities, meervoud en titels  
De titels van artikelen van deze polis dienen alleen voor het gemak en hebben geen betekenis voor deze overeenkomst. Woorden en uitdrukkingen in het enkelvoud omvatten eveneens het meervoud, en vice versa. Vetgedrukte woorden hebben een speciale betekenis en worden gedefinieerd onder "Definities", hierboven, of op het Polisblad aan de voorzijde van de polis. Woorden die niet specifiek hierin worden gedefinieerd hebben de betekenis die normaal aan deze woorden wordt toegekend.
- 8.13 Premiebetaling  
De premie, de kosten en de assurantiebelasting dienen vooruit voldaan te worden, doch uiterlijk de 30<sup>e</sup> dag nadat zij verschuldigd zijn.  
Indien het verschuldigde niet tijdig is voldaan wordt geen dekking verleend ten aanzien van **claims** die worden ingesteld na verloop van 14 dagen na ingebrekestelling door de **verzekeraar**.  
Het verschuldigde dient alsnog voldaan te worden, waarna de dekking weer van kracht wordt zodra het verschuldigde door de **verzekeraar** is ontvangen.  
Deze bepaling is niet van toepassing op die onderdelen van de dekking waarbij de **verzekerde** de optie tot verzekering mede kenbaar en onherroepelijk moet maken door middel van overmaking van de premie.
- 8.14 Klachten  
Klachten en geschillen die betrekking hebben op de bemiddeling, totstandkoming en uitvoering van een verzekeringsovereenkomst kunnen worden voorgelegd aan de interne klachtenbehandelaar van:  
  
Klachten en geschillen die betrekking hebben op de bemiddeling, totstandkoming en uitvoering van de verzekeringsovereenkomst kunnen worden voorgelegd aan  
- De directie van Friesland Bank Assuradeuren BV, Postbus 272, 8901 BB Leeuwarden.  
- De directie van Chartis Europe S.A., Netherlands, Postbus 8606, 3009 AP Rotterdam.  
  
Wanneer het oordeel van de Maatschappij voor Verzekeringnemer, Verzekerde en/of Begunstigde(n) niet bevredigend is, kan/kunnen deze zich wenden tot het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening, Postbus 93257, 2509 AG Den Haag, tel. 070 – 33 38 999.  
Deze mogelijkheid geldt alleen voor consumenten.  
  
Wanneer **u** geen gebruik wilt maken van deze klachtenbehandelingsmogelijkheden, of **u** vindt de behandeling of de uitkomst hiervan niet bevredigend, dan kunt **u** het geschil voorleggen aan de desbevoegde rechter.